

Vértesszentkereszti apátság romjai

2014. január 30. 17:02

Romantikus romtemplom az erdő mélyén

A vértesszentkereszti kolostor romjaiban is impozáns falai a magyarországi román stílusú építészet legszebb alkotásainak emléke. A Vértes hegység belsejében, az erdő mélyén álló páratlan szépségű, romantikus, festői romok meglátogatása maradandó élmény.

**A romok, a 2020-as állapot szerint nem látogathatóak!
Az apátság története**

Első írásos említése 1146-ból maradt ránk egy adománylevélben, melyben valaki földet adományozott a monostornak. Ez azt jelenti, hogy ebben az időben már szerzetesek éltek itt. A **bencések** a Csák nemzetséghez tartozó Ugrin ispán idején, az 1100-as évek elején érkeztek ide.

A **román** stílusú épületegyüttes legrégebbi része a XII. század elején épült, egyenes szentélyzáródású kis templom volt a terület északi szélén, körülötte temetőt tártak fel. A kolostor egy keleti és egy nyugati szárnyal, délről csatlakozott hozzá. e korai templomot a XII. sz. második felében egy-egy kápolnával bővítették.

A XII.-XIII. sz. fordulóján a meglévő épületegyüttest a déli oldalon egy **háromhajós** templommal zárták le, melynek építését **II. Ugrin** esztergomi érsek támogatta. A 37 m hosszú templom belső terét három pillérpár osztotta három hajóra. A **főszentély** kialakítása is különleges volt, a **főapszist** az északi és a déli oldalon egy-egy kisebb, alacsonyabb apszis egészítette ki, amelyeket mára szépen helyreállítottak. A templomot rövid kereszthajó szelte át, két szélén állhatott a két torony. A templom alaprajza egy kettős kereszt.

Az apátság **fénykora** a XIII. század első felére tehető. A XIV. században a Csák nemzetség vértesi birtokai - így a Szent Kereszt apátság is

<http://kirandulastippek.hu/news/article/vertesszentkereszti-apatsag-romjai>